

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 27. juni 2011

Svar på høringsnotat – kommunal medfinansiering av landsdekkende tilbud Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA) – forskriftsendring

Bransjeforeningen Attføringsbedriftene er positive til at departementet har tatt tak i denne problemstillingen som oppleves som vanskelig for de tiltaksbedrifter det gjelder og ikke minst for de kommuner hvor slike bedrifter er lokalisert.

Vi ga gjennom våre 110 medlemsbedrifter i 2010 et VTA – tilbud til om lag 2000 personer. Etter det vi kjenner til vil det imidlertid kun være få av våre medlemmer som vil bli berørt av denne problemstillingen herunder Signo Rycon as i Oslo. Det samsvarer nok rimelig godt med det lave antall plasser som departementet antyder vil være det nasjonale omfanget pr. i dag, dvs. om lag 2% av VTA – plassene.

For det første vil vi understreke at slike tiltaksbedrifter er viktige for de personer som behov for denne type spesialiserte arbeidstilbud. Det er viktig at særlige miljøer, og i Signo Rycon AS sitt tilfelle gjelder det personer med en alvorlig hørselshemming, får faglige og økonomiske rammevilkår som tilfredsstillende alle parter.

Bransjeforeningen Attføringsbedriftene er **enig** med departementet i at det er uheldig at bostedskommunen skal betale den kommunale medfinansieringen til VTA – plassene. Det begrenser kommunenes villighet til å ha slike tiltaksbedrifter i sitt distrikt da slike tilbud vil føre til at tiltaksdeltakerne vil flytte til den aktuelle kommune.

Departementets løsningsforslag i § 11-7 ny siste setning i annet ledd er at kommunetilskuddet skal dekkes av "deltakernes bostedskommune ved innsøking til tiltaket" (vår understrekning). Vi er **uenige** i dette forslaget. Vårt primære forslag til løsning er at staten v/departementet blir den instans som betaler det som er dagens kommunale tilskudd. Det er mange fordeler med en slik ordning:

- For tiltaksbedriftene blir det et langt mindre byråkattisk arbeid ved at man forholder seg til en betaler og ikke mange ulike kommuner
- Det er rimelig sannsynlig at det kan bli store vansker med å få slike betalingsavtaler med tidligere bostedskommune. Her vil betalingsvilligheten nok være svært begrenset siden dette er permanent utflyttede personer
- Dersom man velger en slik løsning bør det kanskje bli en endring i § 11-7 siste ledd slik at departementet godkjenner hva som regnes som landsdekkende tilbud

Vårt sekundære forslag er at departementets endringsforslag i forskriftens § 11-7 trekkes, men at de kommuner som i dag betaler egenandelen kompenseres fra staten på en hensiktsmessig måte. For de aktuelle kommunene med slike tiltaksbedrifter vil en slik ordning også kunne gjelde for alle ansatte ved bedrifter med landsdekkende tilbud. Her kan tenkes ulike løsninger med direkte overføringer, som del av rammeoverføringene til kommunene mv.

Dersom departementet velger å fastholde sitt høringsforslag er bransjeforeningen Attføringsbedriftene redd for at ordningen ikke får nevneverdig virkning grunnet de attføringsfaglige prosesser som normalt ligger forut for en VTA – ansettelse. Kommunen der tiltaksbedriften med det landsdekkende tilbudet blir dermed taperen, som i dag. Problemet departementet har intensjon om å løse blir der ikke løst.

Årsaken til at vi er uenige med departementets løsningsforslag er at vi ser noen problemstillinger knyttet til departementets forslag som ikke er problematisert/utredet i tilstrekkelig grad, herunder:

Hovedproblemet er at når folk ansettes i VTA heter det i forskriftens § 11-2. *Målgruppe: Andre arbeidsmarkedstiltak skal være vurdert og funnet å være uaktuelle.* Dette innebærer i praksis at få personer ansettes direkte i et VTA tiltak. Det kan være at de ennå ikke har fått innvilget uførepensjon og/eller at Nav vil at man forsøker andre mer aktive attføringsrettede tiltak som Avklaring, APS eller Arbeid med Bistand før det søkes om en VTA – plass. Etter det vi erfarer og som er i samsvar med arbeidsmarkedspolitiske signaler, er at VTA er et tiltak man kan benytte først når mer attføringsrettede tiltak er forsøkt.

På Rycon AS har man et slikt bredt tiltaksspekter; Avklaring, APS og Arbeid med Bistand. Etter det vi kjenner til er dette også tilfelle ved de øvrige tiltaksbedrifter som har landsdekkende tilbud. VTA er også etter vår mening et tiltak som kun benyttes når det ikke er mulig å oppnå en hensiktsmessig ansettelse i ordinært arbeidsliv.

Med dette tiltakspolitiske utgangspunkt vil en person som er målgruppen for hva dette endringsforslaget omhandler være tilknyttet tiltaksbedriften i lengre tid, kanskje flere år før vedkommende innsøkes til VTA. Problemet blir dermed:

- Bostedskommunen ved innsøking til VTA vil da være den kommune hvor tiltaksbedriften er plassert. Etter vår mening vil dette være hovedregelen ved innsøking.

Ut fra denne situasjonen er vi tvilende til om departementets forslag vil få noen praktisk betydning og vil nok derfor heller ikke løse dagens problematiske situasjon.

Med vennlig hilsen
Attføringsbedriftene i NHO

Johan – Martin Leikvoll (direktør)